

BEOGRADSKA DEKLARACIJA O RAZVOJU SOCIJALNOG PREDUZETNIŠTVA REGIONA ZAPADNOG BALKANA I TURSKE

U želji da doprinesemo razvitku regiona Zapadnog Balkana i Turske, koji je suočen sa ozbiljnim socijalnim i ekonomskim problemima (siromaštvo, nejednakost, nezaposlenost, socijalno isključivanje itd), kroz BEOGRADSKE DEKLARACIJE O RAZVOJU SOCIJALNOG PREDUZETNIŠTVA, želimo da ukažemo donosiocima odluka u EU, ali i u zemljama Zapadnog Balkana i Turske, na korake koje je neophodno preduzeti, a koji će doprineti razvoju socijalne ekonomije kao relevantnog modela za socijalno održiv razvoj čitavog našeg regiona.

Socijalna preduzeća se javljaju u različitim oblicima i veličini i širom Evrope osnivaju se u različitim pravnim formama. Kao što je navedeno u Inicijativi za socijalno poslovanje (*Social Business Initiative* - SBI), koju je pokrenula Evropska komisija, za sva socijalna preduzeća zajedničko je sledeće:

- Prihod ostvaruju prodajom roba ili usluga.
- Povod za njihovu ekonomsku aktivnost jeste društveni cilj koji doprinosi opštem dobru, a koji je često u formi značajne društvene inovacije.
- Profit je u najvećoj meri reinvestiran sa namerom da doprinose društvenom cilju.
- Sistem vlasništva i način organizacije odslikavaju njihovu misiju, zasnovani su na principima demokratskog upravljanja ili principima participativnosti ili su usmereni na ostvarenje socijalne pravde.

Kao organizacije civilnog društva koje aktivno promovišu i podržavaju integraciju regiona u EU, duboko verujemo u principe usvojene u okviru Strazburške deklaracije, koja definiše prioritete i preporuke za delovanje Evropske komisije i Evropskog parlamenta u cilju daljeg razvoja socijalnog preduzetništva. Verujemo da Strazburška deklaracija treba da predstavlja polaznu osnovu za ključne nacionalne politike u oblasti razvoja socijalnog preduzetništva i u državama Zapadnog Balkana i Turske.

Duboko verujemo da je našem regionu potreban novi model ekonomskog i društvenog razvoja, koji će biti pravičniji, inkluzivniji i održiviji. Svesni svoje građanske odgovornosti okupili smo se u našim zemljama, ali i regionalno povezali kroz usvajanje BEOGRADSKE DEKLARACIJE O RAZVOJU SOCIJALNOG PREDUZETNIŠTVA U REGIONU ZAPADNOG BALKANA I TURSKE, da bismo pozvali institucije Evropske unije, kao i institucije u zemljama Zapadnog Balkana i Turske, da preuzmu odgovornost i aktivno deluju u cilju razvoja socijalnog preduzetništva.

Grupa
484

Evropski pokret
Srbija

INITIATIVE FOR
DEVELOPMENT &
COOPERATION

development initiative group

Technical Assistance for
Civil Society Organisations
Serbia Office

The project is implemented
by the Swedish Institute for
Public Administration

This project is funded
by the European Union

Želimo da utičemo da se Evropska unija, države Zapadnog Balkana i Turska snažnije angažuju, na svim nivoima, u kreiranju mera, politika i finansijskih instrumenata koje će podržati stvaranje pogodnog okruženja za razvoj socijalne ekonomije na teritoriji Zapadnog Balkana i Turske.

Kao relevantni partneri, želimo da pomognemo donosiocima odluka u EU, Albaniji, BiH, Crnoj Gori, Kosovu, Makedoniji, Srbiji i Turskoj da realizuju ove ciljeve koji će doprineti razvoju socijalnog preduzetništva:

- Evropska unija, države Zapadnog Balkana i Turska treba da osiguraju da njihova posvećenost stvaranju okruženja za razvoj socijalnog preduzetništva bude ozvaničena u njihovim politikama. Na nivou EU i na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, mora da postoji snažnije angažovanje, u partnerstvu sa sektorom socijalnog preduzetništva u zajedničkom kreiranju nove politike za podršku socijalnom preduzetništvu, prilagođene lokalnom kontekstu.
- Neophodno je da države zapadnog Balkana i Turska, u partnerstvu sa organizacijama civilnog društva i drugim ključnim akterima, definišu i usvoje jasne i sprovodive strateške i akcione smernice za razvoj socijalne ekonomije, koje će biti usklađene sa politikama EU u ovoj oblasti.
- Neophodno je podsticati partnerstva između država, regionalnih i lokalnih vlasti, organizacija civilnog društva, biznisa, privrednih subjekata i drugih ključnih strana u oblasti socijalnog preduzetništva, kao i da je neophodno osnažiti kapacitete socijalnih preduzeća i drugih ključnih aktera koji imaju ulogu u razvoju socijalnog preduzetništva, kao i podstaći razmenu informacija i znanja.
- U partnerstvu sa sektorom socijalnog preduzetništva, države, ali i regionalne i lokalne vlasti, moraju u potpunosti podržati rast socijalnih preduzeća, pružiti im pomoć u izgradnji kapaciteta i omogućavati saradnju i razmenu informacija i znanja. Na primer, kroz stvaranje povoljnog okruženja, pristup finansijama, podršku započinjanju poslovanja i njegovom razvoju, obuke i obrazovanje, i omogućavanje prednosti u javnim nabavkama.
- Neophodno je da EU pruži finansijsku podršku socijalnim preduzećima u regionu kroz različite fondove i druge finansijske mere, posebno u okviru predpristupnih fondova, ne ograničavajući svoju podršku samo na strukturalne fondove dostupne isključivo državama članicama EU. Proces EU integracija predstavlja značajnu priliku za promociju i razvoj socijalnog preduzetništva u državama Zapadnog Balkana i Turske.